

ROLUL AUDITULUI ÎN CADRUL STRATEGIEI DE DEZVOLTARE DURABILĂ LA NIVELUL COMUNITĂȚILOR LOCALE

PREP. UNIV. DRD. IULIAN DOBRA

Universitatea „1 DECEMBRIE 1918” Alba Iulia

Alba Iulia, Str. Nicolae Iorga, nr. 11-13, Tel: 0258/811512, Fax: 0258/806309, Cod 510009,

e-mail diby_ec@yahoo.com

Abstract:

Sustainable Development approaches the quality life concept in his entire complexity, in economic, social and environment way and promotes the balance idea between economic development and social equity, efficient utilization and environment conservation.

The audit contributes to elaboration, implementation and finalization of sustainable durable development strategy at local community level, and through its specific technical methods confers a full transparency of his evolution.

Dezvoltarea durabilă a comunităților

Țara noastră va devenii membră cu drepturi depline în cadrul Uniunii Europene, în consecință este imperios necesară și alinierea la politicile europene respectiv la acquis-ul comunitar.

Politicile europene comune vizează inclusiv dezvoltarea durabilă a comunităților locale, aceasta putând fi considerată o provocare și o prioritate în același timp. O provocare, pentru ca o comunitate trebuie să fie receptivă la transformările și schimbările externe și interne care o pot afecta, adaptându-se acestor schimbări prin acțiuni și inițiative strategice locale. O prioritate, pentru că modul în care se dezvoltă localitatea îi afectează prezentul și șansele de viitor.

Prin urmare se naște întrebarea : „Vor supraviețui oare comunitățile locale din țara noastră?”. Dar există și exemple de reușită – comunități care răspund activ provocărilor și problemelor cu care se confruntă, care încurajează un răspuns pozitiv la aceasta întrebare. Considerăm că reușita acestor comunități stă în mobilizarea eforturilor și resurselor locale, în încurajarea participării active a populației la viața comunității, în asumarea nemijlocită a responsabilității pentru destinul localității, pentru destinul generațiilor actuale și cel al generațiilor viitoare.

Ce este dezvoltarea durabilă?

Conceptul de *dezvoltare durabilă* reprezintă o nouă paradigmă a dezvoltării promovată în cadrul Conferinței Mondiale pentru Dezvoltare Durabilă, organizată de Națiunile Unite la Rio de Janeiro în 1992. Conceptul marchează o schimbare majoră în abordarea problemelor dezvoltării umanității prin opțiunile de asigurare a unui echilibru dinamic între componentele capitalului natural și sistemele socio-economice. „Dezvoltarea durabila răspunde necesităților generațiilor actuale fără a compromite abilitatea generațiilor viitoare de a răspunde propriilor necesități”¹. Astfel, dezvoltarea poate genera prosperitate, dacă se regenerează resursele și se protejează mediul.

---

¹ Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare

Dezvoltarea durabilă abordează conceptul calității vieții în complexitate, sub aspect economic, social și de mediu, promovând ideea echilibrului între dezvoltarea economică, echitatea socială, utilizarea eficientă și conservarea mediului înconjurător. Elementul cheie al dezvoltării durabile îl reprezintă reconcilierea între procesul de dezvoltare și calitatea mediului, promovarea procesului integrat de elaborare și luare a deciziilor, atât la nivel global, cât și regional, național sau local. De asemenea, dezvoltarea durabilă depinde de distribuirea corectă a costurilor și beneficiilor dezvoltării între generații și națiuni. Conceptul dezvoltării durabile este unul fluid, care va evolua în timp. Însa principiile majore ce îl caracterizează sunt următoarele:

- preocuparea pentru echitate și corectitudine între țări și între generații
- viziunea de lungă durată asupra dezvoltării
- gândirea sistemică – interconexiunea între mediu, economie și societate

Ce reprezintă o comunitate durabilă?

Dezvoltarea durabilă a comunităților are ca obiective majore protejarea mediului, eradicarea sărăciei, îmbunătățirea calității vieții, dezvoltarea și menținerea unei economii locale viabile și eficiente. O comunitate durabilă apreciază și promovează ecosisteme sănătoase, utilizează eficient resursele, dezvoltă și asigură o economie locală viabilă.

Comunitatea durabilă utilizează resursele proprii pentru a asigura necesitățile generațiilor actuale, asigurând, în același timp, resursele necesare pentru generațiile viitoare. Ea își mobilizează capacitățile pentru a asigura servicii medicale calitative, un nivel de viață ridicat pentru toți rezidenții săi prin limitarea deșeurilor, prevenirea poluării, maximizarea conservării și prin dezvoltarea resurselor locale și a utilizării eficiente a lor pentru revitalizarea economiei locale.

Institutul pentru Comunități Durabile a identificat următoarele componente ale unei comunități durabile²:

Integritate Ecologica

- satisfacerea necesităților umane de bază pentru aer și apă curată, hrană nutritivă, necontaminată
- protejarea și dezvoltarea ecosistemelor locale și regionale și a diversității biologice;
- conservarea apei, solului, energiei și a resurselor neregenerabile, inclusiv utilizarea maximă a deșeurilor
- aplicarea strategiilor de prevenire și a tehnologiilor moderne pentru minimalizarea poluării
- folosirea resurselor regenerabile în conformitate cu rata de regenerare.

Securitate Economică:

- o bază economică diversă și financiar viabilă;
- reinvestirea resurselor în economia locală;
- participarea activă a business-ului local în dezvoltarea economiei;
- oportunități de angajare pentru cetățeni.

Responsabilitate și împuternicire:

- oportunități egale pentru toate persoanele în a participa și influența deciziile care le afectează viața;
- acces la informația cu caracter public;
- un sector viabil al ONG-urilor;

---

² „Ghid pentru implementarea Programelor de Acțiune de Mediu Local, Centrul Regional de Dezvoltare pentru Estul și Centrul Europei” - „A Guide to implementing Local Environmental Action Programs, Regional Environmental Centre for Central and Eastern Europe, 2000

- o atmosfera a respectului și toleranței pentru puncte de vedere diferite, valori și tradiții;
- stabilitate politică;
- încurajarea persoanelor de toate vârstele, genurile, etnie, religie și abilități fizice în asumarea responsabilității proprii pentru procesul dezvoltării comunității

Bunăstare socială:

- servicii medicale relevante, locuințe sigure și sănătoase, instituții de învățământ de calitate pentru toții membrii comunității;
- securitatea asigurată;
- stimularea expresiei creative prin arte;
- protejarea și asigurarea spațiilor publice și a resurselor istorice
- un mediu de activitate sănătos;

Astăzi în lume sunt peste 6416 comunități locale (municipii, orașe, sate) care elaborează și implementează strategii și planuri locale de acțiuni de dezvoltare durabilă – Agenda Locală 21, recunoscând astfel importanța procesului de planificare durabilă. Acest proces a fost impulsivat de Agenda 21 – Planul Global de Acțiuni pentru Dezvoltare Durabilă în secolul 21, adoptat la Rio de Janeiro în 1992. Agenda 21 reflectă consensul global și angajamentul politic la cel mai înalt nivel privind dezvoltarea durabilă.

Rolul auditului

Noțiuni generale de audit

Auditul reprezintă examinarea de către o persoană calificată, competentă, și independentă a fidelității înregistrărilor contabile, financiare și fiscale, a probității și credibilității tranzacțiilor economice.

Obiectul auditului a evoluat de la o corectare specifică a fraudelor în documentele contabile, până la o apreciere globală de fidelitate a rapoartelor emise de o entitate și o analiză critică a procedurilor și structurilor acestora.

În viziunea autorului M. Boulescu și autorii în lucrarea „Fundamentele auditului” auditul este definit astfel : „procesul desfășurat de persoane fizice sau juridice legal abilitate, numite auditori, prin care se analizează și se evaluează, în mod profesional, informații legate de o anumită entitate, utilizând tehnici și procedee specifice, în scopul obținerii de dovezi, numite probe de audit, pe baza cărora auditorii emit într-un document, numit raport de audit, o opinie responsabilă și independentă, prin apelarea la criteriile de evaluare care rezultă din reglementările legale sau din buna practică recunoscută unanim în domeniul în care își desfășoară activitatea”³.

Dacă analizăm definiția mai sus enumerată putem aduce următoarele precizări:

- procesul de audit, numit și misiune de audit se derulează pe baza unor standarde naționale (emise de Camera Auditorilor Financiari din România -C.A.F.R) și/sau internaționale (Institutul Auditorilor Interni – IIA -*Institute of Internal Auditors*; Institutul Francez al Auditului și Controlului Intern – IFACI -*Institute de L’Audit Intern*);
- auditorii sunt persoane care dobândesc această calitate în condițiile strict reglementate de legislația în vigoare;
- entitatea auditată poate fi : o unitate patrimonială, Guvernul, în ansamblu, ministere, departamente, programe, acțiuni, tranzacții, operațiuni etc.;
- în misiunea de audit, analiza informațiilor economice, financiare, contabile și fiscale se face pe baza unor procedee și tehnici unanim recunoscute în domeniu, care furnizează auditorului probe de audit, pe baza cărora el își fundamentează opinia;

³ M. BOULESCU, M. GHIȚĂ, V. MAREȘ – „Fundamentele auditului”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2001, pag. 11.

- evaluarea și interpretarea rezultatelor obținute se desfășoară în condițiile existenței și luării în considerație a unor criterii de evaluare care au la bază referințe contabile identificate (norme contabile naționale sau internaționale respectiv referințe contabile recunoscute unanim în domeniu sau principii de management;

Obiectul și aria de aplicabilitate a auditului

Obiectivul auditului are la bază necesitatea exprimării opiniei auditorului cu privire la:

- a) *întocmirea situațiilor financiare sub toate aspectele semnificative, în conformitate cu un cadru general de raportare financiară (în țara noastră normele emise de Ministerul Finanțelor Publice, cu privire la modul de întocmire a situațiilor financiare);*
- b) *respectarea reglementărilor legale, a statutului și reglementărilor, a normelor și deciziilor manageriale;*
- c) *aplicarea bunei practici și respectarea principiilor de management în utilizarea fondurilor.*

Opinia emisă de auditor, prin raportul de audit sporește credibilitatea situațiilor financiare, atestă conformitatea cu legile în vigoare și recunoaște respectarea și promovarea principiilor economicității, eficienței și eficacității în activitatea entităților auditate. Trebuie menționat faptul că utilizatorul raportului de audit nu trebuie să considere că opinia este o garanție a viabilității viitoare a activității și a eficienței de perspectivă a conducerii instituției auditate.

Aria de aplicabilitate a auditului este definită de procedurile de audit considerate a fi necesare în circumstanțele pentru a realiza obiectivul auditului conform Standardelor Internaționale de Audit ale Federației Internaționale a Contabililor –IFAC respectiv a normelor naționale de audit.

Procedurile de audit se determină de auditor pe baza :

- standardelor de audit;
- cerințelor organismelor profesionale relevante ;
- legislației și reglementărilor în vigoare;
- termenilor angajamentului și cerințelor de raportare.

Efectuând o analiză per ansamblu, ținând cont de cele prezentate anterior cu privire la audit, se poate observa că rolul auditului în strategiile de dezvoltare durabile la nivelul comunităților locale este unul determinant. Pornind de la elaborarea strategiei de dezvoltare durabilă, continuând cu implementarea acesteia și finalizând cu raportarea parțială sau finală a strategiei se remarcă faptul că auditul examinează toate operațiile și obiectivele urmărite.

Astfel că dacă ne raportăm la prima etapă - *elaborarea strategiei de dezvoltare durabilă*, auditul trebuie să „inventarieze” toate obiectivele, resursele umane sau materiale, respectiv programele și politicile economico-sociale. În condițiile în care acestea nu sunt definite corect și eficient nu se poate vorbi de elaborare a strategiei de dezvoltare durabilă eficiente, care să aibă succes.

Implementarea strategiei presupune o implicare mult mai accentuată a auditului pentru că, în conformitate cu unul din obiectivele generale ale auditului, strategia de dezvoltare să se deruleze respectându-se *reglementărilor legale respectiv normele și deciziile manageriale*.

În cadrul ultimei etape, *raportarea strategiei de dezvoltare*, fie ea parțială sau finală, auditul este utilizat cel mai intens. Practic în această etapă se poate constata pe de o parte, dacă obiectivele, programele și politicile economico-sociale, au fost îndeplinite sau finalizate eficient, iar pe de altă parte dacă fondurile bugetare sau private au fost utilizate în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare.

Concluzii

Dezvoltarea durabilă nu reprezintă un plan detaliat de acțiuni, o formula pe care s-o implementăm în conformitate cu obiectivele. Nu există o singură soluție. Soluțiile diferă

independent de spațiu, timp, valori și resurse disponibile. Procesul de dezvoltare a comunităților locale din perspectiva durabilității implica întâi de toate, conștientizarea necesității planificării dezvoltării, a evaluării corecte a punctelor tari și slabe ale comunității, a oportunităților și riscurilor existente sau potențiale care vor determina pentru comunitate acțiunile prioritare de scurta și de lungă durată.

Auditul contribuie la elaborarea, implementarea și finalizarea strategiei de dezvoltare durabilă la nivelul comunităților locale, iar prin tehnicile și procedeele sale specifice conferă o transparență totală a evoluției acesteia

Bibliografia:

1. BOULESCU M., GHIȚĂ M., MAREȘ V. – „Fundamentele auditului”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2001, pag. 11.
2. *** – „Ghid pentru implementarea Programelor de Acțiune de Mediu Locale, Centrul Regional de Dezvoltare pentru Estul și Centrul Europei” – „A Guide to implementing Local Environmental Action Programs, Regional Environmental Centre for Central and Eastern Europe, 2000
3. *** - Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare